

P Á L Y A M Ű

**a Veszprémi Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma
kollégiumvezetői állására a 213.E/2025. (V. 6.) OBHE határozattal kiírt
pályázatra**

Készítette:

dr. Karászi Gábor

Elöljáróban a jelen pályázattal érintett szervezeti egység, a Veszprémi Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma, valamint a kollégiumvezetői beosztás vonatkozásában lényeges tényezőket, jogszabályi előírásokat szükséges ismertetni.

1. Jogszabályi, szervezeti háttér

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 197/A. § (1) és (2) bekezdései értelmében a 2020. március 31. napján megszűnő közigazgatási és munkaügyi bíróságok, valamint közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok jogutódjai 2020. április 1. napjától a közigazgatási ügyekben eljáró törvényszékeken működő közigazgatási kollégiumok. A Bszi. szintén 2020. április 1. napjától hatályos 21. § (4) bekezdése szerint a Veszprémi Törvényszéken közigazgatási kollégium is működik. Mindezekből következően 2020. április 1-től a megszűnt Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság általános jogutódja a Veszprémi Törvényszék, amelynek Közigazgatási Kollégiuma (a továbbiakban: Kollégium) a Bszi. ugyanezen, 21. §-ának (6) bekezdése és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 7. § (1) bekezdése alapján közigazgatási ügyekben elsőfokon ítélezik.

2. A közigazgatási kollégium feladatai az azokat meghatározó jogszabályi rendelkezések alapján

A Bszi. 142. § b) pontja és 154. § (1) bekezdése értelmében a kollégium meghatározott ügyszakba beosztott bírákból álló, a bíróság igazgatásában közreműködő bírói testület, amelyet a kollégiumvezető vezet.

A közigazgatási kollégium feladatait alapvetően ugyancsak a Bszi. rögzíti, amelyek az alábbiak:

- a kollégium véleményt nyilvánít a bírói álláspályázatokról a bírói munkakörhöz szükséges speciális – közigazgatási jogi – szakismeret esetén [Bszi 155. § a) pont; a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 14. § (3) bekezdés a) pont];
- részt vesz a bíró szakmai tevékenységének értékelésében [Bszi 155. § b) pont];
- véleményezi az ügyelosztási rendet [Bszi 155. § b) pont];
- véleményt nyilvánít a vezetői álláspályázatokról és kezdeményezheti a bírósági vezető bírósági vezetői vizsgálatának elrendelését vagy felmentését a [Bszi 131. § c)-e) pontok, 155. § d) pont];
- ellátja a törvény által meghatározott egyéb feladatokat [Bszi 155. § e) pont].

3. A közigazgatási kollégiumvezető jogszabályokon alapuló feladatai

A Bszi. 26. § (1) bekezdése és (2) bekezdésének b) pontja értelmében a törvényszék kollégiumvezetője köteles a vezetése alatt álló bíróság ítélezését folyamatosan figyelemmel kísérni, és ezen feladatának ellátása keretében az elvi kérdésben hozott, jogerőre emelkedett vagy véglegessé vált határozatokat az ítélőtábla megfelelő ügyszakú kollégiuma kollégiumvezetőjének bemutatja.

A Bszi. 124. § (1) bekezdése kimondja, hogy a kollégiumvezető

- a) szervezi a kollégium munkáját,
- b) évente beszámol a kollégiumnak

- ba) a pályázatához csatolt pályaművében szereplő – az adott időszakra vonatkozó – tervek megvalósulásáról,
- bb) a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről, és
- c) ellátja a jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata, továbbá a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

További, a törvényszék kollégiumvezetőre vonatkozó Bszi. szabály a 29. § (1) bekezdése, amely szerint a bírósági joggyakorlat-elemző csoport Kúria elnöke által évente meghatározott vizsgálati tárgyköreire a törvényszéki kollégiumvezető kezdeményezőként indítványt tehet.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás 28. § (1)-(2) bekezdései előírják, hogy a kollégiumvezető szervezi és vezeti a kollégium munkáját, a feladata különösen:

- a) az 54. § (1) bekezdésben szereplő beszámolójában évente beszámol a kollégiumnak a pályázatához csatolt pályaműben szereplő tervek megvalósulásáról, a megelőző naptári évben kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről,
- b) jelen szabályzatban rögzítetteknek megfelelően a kollégiumvezetői tevékenységéről beszámol az ítélőtábla vagy a törvényszék elnökének,
- c) az egységes jogalkalmazási gyakorlat elősegítése érdekében figyelemmel kíséri és elemzi a bírák, a felülvizsgálati, másodfokú vagy felülvizsgálati ügyeket tárgyaló tanácsok ítélkezési tevékenységét,
- d) összegyűjti és elemzi, szükség esetén a kollégium elé terjeszti a vitás jogalkalmazási kérdéseket,
- e) összehívja a kollégium ülését és a napirendhez kapcsolódó előterjesztés előkészítéséről gondoskodik,
- f) évenként összegzi a másodfokú, a harmadfokú, a felülvizsgálati ügyeket tárgyaló tanácselnökök feljegyzéseinek általánosítható tapasztalatait, hasznosításukat előkészíti,
- g) ellenőrzi a kollégiumon belül az eljárási határidők és ügyviteli szabályok megtartását, ennek érdekében betekint az eljáró bíró vagy a tanácselnök által a Büsz. előírásai szerint vezetett nyilvántartásba; a törvényszék kollégiumvezetője e feladatot a kollégium illetékességi területéhez tartozó járásbíróságokon is ellátja,
- h) ellátja a jogegységi eljárással összefüggő, a Bszi. 26. § (3) bekezdése szerinti feladatokat, az elvi határozatokat (elvi döntéseket) rendszerezi, elemzi,
- i) ellátja a bírósági titkárok, a bírósági fogalmazók, a bírósági ügyintézők és az egyéb igazságügyi alkalmazottak képzésének a szakmai irányítását, felügyeletét,
- j) közreműködik a bírák ítélkező tevékenységének vizsgálatában, a bírák munkájának értékelésében,
- k) a közérdekű bejelentések és a panaszügyek intézésében részt vesz,
- l) javaslatot tesz – a szolgálati út betartásával – a jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében a Kúria kollégiumvezetőjének és az ítélőtábla elnökének a jogegységi eljárás indítványozására,
- m) irányítja és szervezi a tanácselnöki feljegyzések ismertetését,
- n) ellátja azokat a feladatokat, amelyeket a Bszi., egyéb jogszabály, az OBH elnökének szabályzata, határozata, intézkedése, valamint a szervezeti és működési szabályzat a hatáskörébe utal,
- o) előterjeszti – a szolgálati út betartásával – az ítélkezést segítő, támogató, központi intézkedést igénylő javaslatát, különösen a képzés, jogszabályalkotás, szabályzatalkotás, -módosítás körében,

p) javaslatot tesz fegyelmi, kártérítési eljárás kezdeményezésére, megindítására,
 q) ellátja a bírósági határozatok anonimizálásával és közzétételével kapcsolatban a bíróságokra háruló feladatok végrehajtásáról szóló OBH utasításban számára meghatározott feladatokat.

A fentiekén túlmenően a 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás 37. § (1) bekezdése, 41. § (3) bekezdése, 44. § (2) és (5) bekezdése, 114. § (3)-(4) bekezdései, 121. § (1) bekezdés b) pontja, 125. § (3) bekezdése, 128. § c) pontja, 151. § (1) bekezdése, 158. § (2) bekezdése, 164. § (1) bekezdése tartalmaz a kollégiumvezetőre nézve feladatokat, kötelezettségeket, illetve jogosultságokat (intézkedés, utasítás meghozatala, ajánlás adás, megkeresés, kollégiumi ülés összehívása, munkaterv készítés, tájékoztatás, igazgatási ellenőrzés végzése, arról történő beszámolás, bíróságon kívüli munkavégzés visszavonásának kezdeményezése, tanácselnöki értekezlet összehívása).

A Bjt. 70-76. §-aiban és 79. §-ában foglaltak szerint részt vesz a bíró munkájának rendszeres és soron kívüli értékelésében. A Bjt. 84. § (2) bekezdése értelmében pedig alkalmatlansági eljárás során véleményt ad az eljárás alá vont bíró vonatkozásában.

4. A kollégiumvezetővel szembeni elvárások, szükséges kompetenciák

A kollégiumvezetői munka – amint ez az idézett jogszabályi előírásokból is egyértelműen látható – egyrészt szakmai, másrészt irányítási-szervezési feladatok ellátását jelenti, amely kétféle jellegű tevékenységi kör egymással szorosan összefonódik.

Ez a kettős jelleg határozza meg a kollégiumvezetővel szemben támasztható követelményeket.

A szakmai feladatok ellátása értelemszerűen azokat a kompetenciákat, készségeket igényli, amelyek már a megfelelő színvonalú bírói munkához is szükségesek: az anyagi és eljárásjogi jogszabályok ismerete, a döntési képesség; továbbá ide sorolandó a minél nagyobb szakmai rutin is, mivel az ítélkezéssel töltött évek során megszerzett gyakorlati tapasztalat, az ennek révén kialakult tudás szintén az eredményes bírói munkavégzés hatékony elősegítője.

Az irányítási-szervezési tevékenység alapvetően a kollégium működésének összehangolásában nyilvánul meg. Ehhez elengedhetetlenül szükséges a megfelelő szervezőkészség, emellett a kollégiumnak, mint egésznek – avagy egyidejűleg több munkatársnak – a működését, illetve tevékenységét érintő tényezők, szempontok átlátásának a képessége. A kollégiumvezető tehát a kollégium szervezetét illetően holisztikus szemléletmóddal kell, hogy rendelkezzen: a kollégiumot a maga teljes egészében, összefüggéseiben és összetett egységként kell átlátnia.

A kollégium életében bármikor történhetnek, akár váratlanul is, súlyukat, horderejüket tekintve különböző változások (kolléga munkából való átmeneti vagy tartós kiesése; bizonyos típusú ügyek nagy számban történő, „dömpingszerű” érkezése következtében jelentősen megnövekvő munkateher stb.). Fontos, hogy a kollégiumvezető képes legyen ezekre a kellő időben reagálni, s ily módon a zökkenőmentes munkavégzés feltételeit változatlanul biztosítani.

Az előbbihez némileg hasonló az innovációs készség, tehát az újírtásra, fejlesztésre való hajlam. Álláspontom szerint ugyanis valamennyi, így az egyébként kiválóan működő szervezet esetében is a vezetőben meg kell, hogy legyen a folyamatos optimalizálás iránti törekvés, és e célból a már jól bevált megoldások megtartása, avagy továbbfejlesztése mellett esetlegesen újabb, még hatékonyabb eszközök alkalmazására való irányultság.

Általánosságban érvényesülő, s így a kollégiumvezetői pozíció minden területére kiterjedő követelmény, hogy a kollégiumvezetőnek a munkatársaival a megfelelő személyes kapcsolatot kell kialakítania, illetve fenntartania. Ehhez nélkülözhetetlen a kellő empátia megléte. A Kollégiumban jelenleg, a bírósági titkárokat, bírósági tisztviselőket, írnokokat és a fizikai alkalmazottakat is beleértve hozzávetőlegesen 40 ember dolgozik együtt, és mindenki egyéni (a többiekhez képest eltérő) személyes háttérrel, élethelyzettel rendelkezik, az ebből adódó esetleges problémákkal, nehézségekkel együtt, amelyek nyilvánvalóan kihathatnak az illető munkahelyi jelenlétére – munkájára, magatartására, kollegiális kapcsolataira – is. Kiemelten fontos ezért, hogy a kollégák a különböző kérdéseikkel, kéréseikkel mindig bizalommal fordulhassanak a kollégiumvezetőhöz, tőle érdemi válaszokra, szükség esetén segítségre, megoldásokra számíthassanak. A kollégákkal való megfelelő kommunikáció pedig nem lehetséges a kellő beleérző készség nélkül. A másik oldalról nézve viszont az egyéni igények nem írhatják felül a közösség érdekét – amely a jelen esetben a kollégium jogszabályoknak megfelelő és hatékony működése –, továbbá másik munkatársra nézve sem járhatnak hátrányos következménnyel. A cél tehát e téren is az ideális egyensúly fenntartása. A kollégiumvezetőnek mindezek miatt a kollégiumi szervezet integratív, a közösségi és egyéni érdekeket összefogó, azokat egy irányba terelő szereplőjeként kell megjelenítenie. Ennek csak abban az esetben tud eleget tenni, ha belülről alaposan, részletekbe menően ismeri a kollégium működését, az egyes bírák ítélkező tevékenységére és az igazságügyi alkalmazottak munkájára is kiterjedően. Az ezen bekezdésben leírtak lényegét, mintegy alapelveként abban foglalnám össze, hogy a személyes kapcsolatok nem befolyásolhatják hátrányosan a kollégium működését, ám mindez fordítva is igaz, tehát a szakmaiság ugyanígy nem mehet az emberi, kollegiális viszonyaink rovására.

5. A Kollégium lényeges statisztikai adatai, mennyiségi és minőségi mutatói az elmúlt 3 évben

Az eddig kifejtett, túlnyomóan általános érvényű követelmények mellett – immár kifejezetten a Kollégiumunkra vonatkoztatva – az alább ismertetésre kerülő adatok és értékek minősülnek a jövőbeni kollégiumvezető által figyelembe veendő szempontoknak.

A **2022. évben** 1342 peres ügy érkezett, amelyek 93,7%-a, 1258 ügy befejezésre került. 2022. december 31-én 515 peres ügy maradt folyamatban.

A fenti számadatokat egy hónapra vetítve megállapítható, hogy havonta átlagosan 111,8 ügy érkezett, és átlagosan havonta 104,8 ügy befejezésére került sor.

A tárgyaló bírák havi átlagos száma ebben az évben 5 volt.

Az év során befejezett 1258 ügy közül 573 ügy 3 hónapon belül, 376 ügy 6 hónapon belül, 234 ügy 12 hónapon belül fejeződött be, így mindösszesen 1183 ügy fejeződött be egy éven belül, ami azt jelentette, hogy a befejezett ügyek 94%-a egy év alatti pertartamú volt. A 2022. december 31-én folyamatban lévő 515 közigazgatási pernek több mint 47%-a 3 hónapon belüli időtartamú, további mintegy 24%-a 6 hónapon belüli, 23%-a pedig 6-12 hónap közötti időtartamú volt.

Az elhúzódó ügyek száma a következőképpen alakult: az év végén 6 két éven túli, 1 három éven túli és 1 öt éven túli ügy volt folyamatban. Az év túlnyomó részében 3-5 elhúzódó ügy volt havonta, azok száma csak augusztusban és szeptemberben érte el a 8-at. Az elhúzódó ügyek

aránya a hó végén folyamatban maradt ügyek számához viszonyítva szeptemberben volt a legmagasabb, 1,64%-ot tett ki.

Az év során felülvizsgálattal lezárt ügy 92 volt, ebből 39 esetben az elsőfokú ítéletet a Kúria hatályában fenntartotta, 10 esetben megváltoztatta, 21 esetben hatályon kívül helyező döntést hozott, 22 esetben pedig a felülvizsgálati eljárás egyéb módon fejeződött be. Megállapítható, hogy a felülvizsgálattal érintett közigazgatási ügyek 66,3%-ánál az eljárás az eredeti ítélettel zárult.

2022-ben fellebbezést 43 ügyben nyújtottak be, a másodfokú bíróság mindösszesen 65 esetben bírálta el a fellebbezést. Ebből 35 esetben, azaz az ügyek 53,8%-ában az elsőfokú döntést helyben hagyta, 8 esetben hatályon kívül helyezte, ami 12,3%-nak felel meg. 22 esetben, azaz 33,8%-os arányban a másodfokú eljárás egyéb módon zárult. Megváltoztatásra nem került sor.

A **2023. évben** 1546 peres ügy érkezett, ezek 96,1%-a, 1486 befejezésre került. 2023. december 31-én 575 peres ügy maradt folyamatban. Havi átlagban ez 128,8 érkezésnek és 123,8 befejezésnek felel meg.

Nemperes ügyből 124 érkezett és 129 zárult le, ami az érkezett ügyek 104%-ának felel meg. 2023. december 31-én 3 nemperes ügy maradt folyamatban.

A peres ügyek számát tekintve az előző, 2022. évi adathoz képest 15%-kal nőtt az érkezett ügyek száma. A befejezések száma még ennél is nagyobb arányban, 18%-kal emelkedett. Ennek következtében az év végén folyamatban maradt ügyek száma 11%-kal nőtt.

A tárgyaló bírák számának havi átlaga az előző évinél magasabb volt, 5,32-re nőtt.

A befejezett 1486 peres ügy közül 602 ügy 3 hónapon belül, 488 ügy 6 hónapon belül, 319 ügy 12 hónapon belül fejeződött be. Összesen 1409 ügy fejeződött be egy éven belül, így a befejezett ügyek 95%-a egy év alatti pertartamú volt. Ez az érték az előző évi 94%-hoz viszonyítva javulást jelent. Az év végén, 2023. december 31-én folyamatban lévő 575 ügynek több mint 37%-a 3 hónapon belüli, további mintegy 34%-a 6 hónapon belüli, 24%-a pedig 6-12 hó közötti időtartamú volt.

Ami az elhúzódó ügyek év végi számát illeti, öt éven túli ügy nem volt, két éven túli ügyből 5, három éven túli ügyből 2 volt folyamatban. Havi bontásban a 2 éven túli ügyek száma az év során 2 és 7 között mozgott, ami a folyamatban lévő ügyek össz-számához viszonyítva százalékosan 0,4-1,21% közötti értéket eredményezett. Az utóbbi, magasabb érték is csökkenést jelent az előző éven belüli legmagasabb havi értékhez (1,64%) képest.

Az évben felülvizsgálattal lezárt ügy 90 volt, ebből 26 esetben (28,9%) a Kúria az elsőfokú ítéletet hatályában fenntartotta, 8 esetben (8,9%) megváltoztatta, 15 esetben (16,7%) hatályon kívül helyezte, 41 esetben (45,6%) pedig az eljárás egyéb módon (befogadás megtagadása, visszautasítás) zárult. Összegzően az állapítható meg, hogy a felülvizsgálattal érintett ügyek 74,5%-a esetében az eljárás az eredeti ítélettel zárult, és mindössze 16,7%-ban került sor hatályon kívül helyezésre; utóbbi adat több mint 6%-kal kedvezőbb, mint az előző évi 22,8%-os arány.

A 2023. évben a másodfokú bíróságról, a Fővárosi Ítéltábláról 141 fellebbezett ügy érkezett vissza, ezek közül 72 esetben (51%) az ítéltábla az elsőfokú döntést helyben hagyta, 8 esetben (6%) megváltoztatta, 21 esetben (15%) hatályon kívül helyezte, 40 esetben (28%) pedig az eljárás egyéb módon (fellebbezés visszautasítása, iratvisszaküldés) zárult.

A **2024. évben** 1479 peres ügy érkezett (ezek közül 350 eljárási okból újraindult ügy volt), és majdnem ugyanennyi, 1477 befejezésre került (az arány 99,8%-os). 2024. december 31-én 577 peres ügy maradt folyamatban. Havi átlagban 123,25 ügy érkezett, és átlagosan havonta 123 ügy került befejezésre, amely adat csak az érkezésben jelent kis mértékű csökkenést az előző év azonos kategóriájú adataihoz képest (128,8 és 123,8).

Az év folyamán 103 nemperes ügy érkezett, és ezzel azonos számú, azaz 103 zárult le. 2024. december 31-én 3 nemperes ügy maradt folyamatban.

A tárgyaló bírák számának havi átlaga az előző évi 5,32-ről 7,43-ra nőtt.

Az év során befejezett peres ügyek időszerűségi mutatói kedvezőek voltak. A befejezett 1477 ügy közül 471 ügy 3 hónapon belül, 489 ügy 6 hónapon belül, 433 ügy 12 hónapon belül fejeződött be. Így mindösszesen 1393 ügy fejeződött be egy éven belül, ami azt jelenti, hogy a befejezett ügyek 94,3%-a egy év alatti pertartamú volt. Ez az érték szinte megegyezik az előző év 95%-os adatával.

Az év végén, 2024. december 31-én folyamatban lévő 577 közigazgatási pernek több mint 40 %-a 3 hónapon belüli, további mintegy 31%-a 6 hónapon belüli, 22%-a pedig 6-12 hó közötti volt. Mindössze az ügyek 6%-a esetében haladta meg a pertartam az egy évet.

Havi bontásban a 2 éven túli ügyek száma az év során 4 és 7 között mozgott, mindez a folyamatban lévő ügyek össz-számához képest százalékosan 0,69-1,44% közötti értéket jelentett. Kiemelendő, hogy az ítélkezési szünetet követően az elhúzódó ügyek száma 4-re, arányuk 1% alá csökkent.

Javulás volt tapasztalható az év végén folyamatban lévő elhúzódó ügyek száma terén is, mivel amíg az előző, 2023. év végén összesen 7 elhúzódó ügy maradt folyamatban, amelyből 5 volt két éven túli, 2 három éven túli, addig 2024. december 31-én mindössze 4 elhúzódó ügy volt folyamatban, amelyek közül 2 két éven túli, 2 pedig három éven túli ügy volt.

Az évben felülvizsgálattal lezárt ügy 95 volt, ezen belül a Kúria 21 esetben (22,1%) az elsőfokú ítéletet hatályában fenntartotta, 7 esetben (7,4%) megváltoztatta, 12 esetben (12,6%) hatályon kívül helyezte, 55 esetben (57,9%) pedig az eljárás egyéb módon zárult (befogadás megtagadása, visszautasítás). Összgezően megállapítható, hogy a felülvizsgálattal érintett ügyek 80%-ában az eljárás az eredeti ítélettel zárult, ez 5,5%-kal jobb az előző, 2023. évi adatnál. Mindössze 12,6%-ban került sor hatályon kívül helyezésre, ez az adat pedig 4,1%-kal kedvezőbb, mint az előző évi.

A 2024. évben a Fővárosi Ítéltábláról 181 fellebbezett ügy érkezett vissza, ezek közül 105 esetben (58%) a másodfokú bíróság az elsőfokú döntést helyben hagyta, 12 esetben (6,6%) megváltoztatta, 17 esetben (9,4%) hatályon kívül helyezte, 47 esetben (26%) pedig az eljárás egyéb módon zárult (fellebbezés visszautasítása, iratvisszaküldés).

A hatályon kívül helyezésekkel összefüggésben mindenképpen szükséges rámutatni a közigazgatási ügyszak azon sajátosságára, hogy egyrészt kivételes az elsőfokú ítélet elleni fellebbezés lehetősége – ami az esetleges hibák korrigálására, hiányosságok kiküszöbölésére lehetőséget adna – másrészt pedig a Kúria azokban az esetekben, amikor az elsőfokú bíróságtól eltérően a megelőző közigazgatási eljárás megismétlését tartotta szükségesnek, az ügy érdemében a megváltoztatást a hatályon kívül helyezés mellett alkalmazta.

6. Személyi feltételek

2022. május 1. napjától a Kollégium bírói létszáma két új kollégával bővült.

A 2023. év során egy bíró jogviszonya megszűnt, viszont 3 új bíró kinevezésére került sor, ők az év június 15. napjától, október 2. napjától és november 2. napjától álltak munkába. Ebben az évben tehát a bírói létszám összességében 2 fővel nőtt.

2024. június 24. napjával egy tartósan távollévő kolléga visszatért a munkába, majd az év szeptember 15. napjától 2 új bíró kinevezésére került sor.

A Kollégium engedélyezett létszáma jelenleg 16 fő, amelyből 1 fő tanácselnök, 14 fő bíró. 14 bíró ítélkezik ténylegesen egyesbíróként; emellett 3 több hivatásos bíróból álló tanács működik (101.K., 102.K. és 103.K. számú tanácsok). Egy bíró a Kollégium tagja, de ítélkezési tevékenységét másik ügyszakban látja el. A 14 ítélkező bíró közül jelenleg 4 fő határozott időre kinevezett.

7. Tárgyi feltételek

A kollégium működésének tárgyi feltételeit a 2018. óta használt Völgyhíd tér 2. szám alatti épület teljeskörűen, mindenre kiterjedően, megfelelő színvonalon biztosítja.

Eljárási cselekmények távmeghallgatás útján történő megtartására az épületen belül az ehhez szükséges technikai feltételek hiánya miatt egyelőre változatlanul nincs lehetőség.

8. A kollégium működésével kapcsolatos hosszú távú tervek, azok megvalósításának ütemezése

8.1. Alapvető célkitűzések

Előjáróban azt szükséges mindenképpen rögzíteni, hogy a hivatalba lépő új kollégiumvezető abban a kedvező helyzetben lesz, hogy egy már hatékonyan és eredményesen működő, kiforrott szervezeti és szakmai keretekkel rendelkező kollégium vezetését veheti át. Mindezt a Kollégium fentebb, az 5. pontban ismertetett, számokban kifejezett éves adatai, statisztikai – amelyek ismereteim szerint másik kollégiumok adataival összevetve is igen kedvezőek – egyértelműen igazolják.

A fentiekből következően értelemszerűen az egyik alapvető célkitűzés – sőt inkább kiindulási pont – az eddigi kiváló működésnek, illetve annak eredményeinek fenntartása. Mivel a Kollégium tevékenységének jómagam is részese voltam, illetve vagyok – 2021. január 1. napja óta megbízott tanácselnökként – ezen, tanácselnöki megbízásom ellátása során szerzett tapasztalataimat, tudásomat szeretném a fenti célkitűzés elérése érdekében felhasználni.

Mindezt konkretizálva: az ítélkezés megalapozottságának tovább javítását, e körben a hatályon kívül helyezett döntések számarányának csökkentését, az időszerűség vonatkozásában pedig az elhúzódó – 2 éven túli – ügyek már jelenleg is alacsony számának redukálását jelölöm meg hosszú távon, tartós jelleggel megvalósítandó feladatként.

A megvalósítás ütemezése pedig – éves szinten mért adatokról lévén szó – ugyancsak a naptári évhez, illetve évekhez kell, hogy igazodjon, az elérni, illetve fenntartani kívánt fejlődés üteme is így, az egymást követő évek viszonyában értékelhető.

Az 5. pontban ismertetett adatok közül kiemelve a hatályon kívül helyezések arányát, továbbá az elhúzódo ügyek számát és arányát, azok, összefoglaló jelleggel az alábbi táblázatban szemléltethetők:

	hatályon kívül helyezések aránya másodfokú eljárásban (fellebbezés eredményeként)	hatályon kívül helyezések aránya felülvizsgálati eljárásban	2 éven túli ügyek száma az év végén, december 31-én	2 éven túli ügyek százalékos aránya a folyamatban lévő ügyek számához viszonyítva december 31-én
2022.	12,3%	22,8%	8	1,55%
2023.	15%	16,7%	7	1,22%
2024.	9,4%	12,6%	4	0,69%

Látható, hogy mind az ítélezés szakmai színvonalát tükröző hatályon kívül helyezési, mind az időszerűséget kifejező, elhúzódo ügyekre vonatkozó adatok folyamatos javulást mutatnak; ezen folyamatosságban törést, némi visszaesést kizárólag a másodfokon történt hatályon kívül helyezések 2023. évi mértéke jelent, ám a következő, 2024. évben ez az érték is jelentősen, kevesebb, mint másfeled részére – egyúttal a korábbi, 2022. évi érték alá – csökkent. A tendencia tehát kedvező, a cél pedig ennek a fenntartása.

A gyakorlatban ugyanis – ritka kivételtől eltekintve – nincs olyan mennyiségi és minőségi mutató, amely az addigihoz képest nem javítható még. Az elhivatott és igényes munkavégzésnek így álláspontom szerint nem is lehet más célja, mint a folyamatos (tovább) fejlődés és még jobbá válás.

Úgy vélem, ezeknek a céloknak az eléréséhez szükséges személyi feltételek adottak.

Ami a munkavégzéshez szükséges humán erőforrást illeti, a létszámfejlesztés, a 2022., 2023. és 2024. években betöltött plusz 7 bírói státusz, valamint a tartósan távol lévő kolléga 2024. nyarán történt visszatérése is hozzájárult az egy bíróra eső ügytehernek, a folyamatban lévő ügyek számának kedvezővé válásához.

Álláspontom szerint tehát a megfelelő bírói létszám – az utóbbi 3 év ügyforgalmi adataira is figyelemmel – biztosított a jövőbeni hatékony feladatellátáshoz.

A közigazgatási ügyszak egyik sajátossága, hogy a Kp. 8. §-a értelmében a bíróság, ügytípustól függően három hivatásos bíróból álló tanácsban vagy egyesbíróként is eljárhat, és a Kp. ezen §-a lényegében megadja a szabad választás lehetőségét: egyrészt a bíróság tanácsa az előkészítő tanácsulésen dönthet úgy, hogy a tanács tagja egyesbíróként járjon el; másrészt viszont – ha az ügy különös bonyolultsága indokolja – az egyesbíró is elrendelheti, hogy az ügyben három hivatásos bíróból álló tanács járjon el.

Mindkét eljárási formának megvannak az előnyei: a nehezebb megítélésű, összetett és bonyolult ügyek esetében a tanácsban történő eljárás a közös döntéshozatal, a tanácsstag bírák tudásának összeadódása okán célravezetőbb lehet; ezzel szemben az egyesbíróként való eljárás – az ügyek egyesbíróra való kiosztása – nagyobb számú ügy egyidejű intézését teszi lehetővé, ami az időszerűség vonatkozásában kedvezőbb.

A cél a megfelelő egyensúly megtalálása, a helyes arányok kialakítása, amit több tényező befolyásol. Mennyiségi szempontból nézve, a bíróság nagyobb leterheltsége, tehát magasabb ügyszám esetén az egyesbírói eljárás kerül túlsúlyba, míg alacsonyabb ügyszám mellett nagyobb teret kaphat a tanácsos eljárási forma. Utóbbinak szakmailag kétségtelen előnye, hogy

a tanácsban eljáró bírák anyagi és eljárásjogi ismereteiket egymással megosztva tevékenykedhetnek, ami valamennyiük fejlődését, tudásuknak bővülését, elmélyülését eredményezi. Némileg leegyszerűsítve: az egyesbíróként történő eljárás mellett a nagyobb hatékonyság (időszerűség), a tanácsos eljárási forma mellett pedig a nehezebb megítélésű ügyek magas szakmai színvonalú megoldása szól.

A Kollégiumon belül a korábban már kifejtettek szerint jelenleg 3 ítélkező tanács működik.

Tanácselnökként, az ügyek egyesbíróra való kiosztása, avagy továbbra is tanácsban tartása során mindvégig a fent említett egyensúly kialakítására törekedtem, és úgy vélem, a kollégiumvezetőnek szintén szükséges figyelemmel kísérnie a tanácsban és az egyesbíróként való ítélkezés arányának alakulását, mégpedig az ismertetett tényezők – előnyök és hátrányok – szem előtt tartásával.

Kizárólag az egyesbíróként történő ítélkezés vonatkozásában pedig a következőket gondolom lényegesnek.

A közigazgatási bíró munkája során mintegy 40-50 féle ügytípussal is találkozhat. Nyilvánvaló, hogy a bíró az általa kedvelt ügycsoportokban jobban elmélyül, ami egy idő után az ilyen ügyek elbírálása terén a munkájának színvonalát és időszerűségét kedvezően befolyásolja, mindez pedig – az egyes bírák tevékenységének összeadódása folytán – a Kollégium ítélkezésére is jótékony hatással van. A túlzott szakosodásnak viszont az a lehetséges hátrányos velejárója, hogy a bírók szakmai ismeretének beszűkülését, bizonyos ügycsoportokra korlátozódását eredményezheti. A feladat tehát az egyesbíró által intézendő ügyek kiosztása terén is az optimális egyensúly fenntartása.

Hosszú távon egyértelműen az szolgálja a Kollégium érdekét, hogy a bírók minél többféle ügytípus elbírálásában gyakorlatot, kellő jártasságot szerezzenek, egyúttal megismerjék az azok alapját képező joganyagot; mindez tehát szintén jövőbeli célkitűzésként fogalmazandó meg.

Álláspontom szerint e tárgyban külön is szükséges kitérni a közzszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos ügyekre [Kp. 5. § (4) bekezdése], amelyek a közigazgatási ügyszakon belül már önmagában abból az okból speciálisnak minősülnek, hogy jellemzően nem aktus felülvizsgálat történik, hanem a per alapjául szolgáló foglalkoztatási jogviszonyból eredő kereseti igények megalapozottsága felől kell állást foglalni, az esetek jelentős hányadában marasztalási perben (Kp. XXIII. fejezet). A közzszolgálati jogvitákban a perbeli bizonyítás szintén jelentősen eltérő – jóval hangsúlyosabban jelenik meg a tanúbizonyítás –, emellett az alkalmazandó anyagi jogi jogszabályok is más jellegűek; általánosságban az mondható el, hogy a közzszolgálati jogviták alapvetően más jogi szemléletmódot igényelnek az aktus felülvizsgálati, „klasszikus” közigazgatási perekhez képest.

A Kollégium jelenlegi 15 fős bírói létszámából mindössze 4-en vagyunk olyanok, akik korábban munkaügyeket is tárgyaltunk és ebből adódóan a közzszolgálati jogviták terén gyakorlatlaltal rendelkezünk; ezt a számot növelendőnek tartom. A közzszolgálati ügyeket tárgyaló bírák magasabb számát indokolja továbbá az is, hogy ebben az ügycsoportban időszakonként visszatérően tapasztalható bizonyos tárgyú ügyek nagy mennyiségű, „dömpingszerű” érkezése, amely ügyek feldolgozása értelemszerűen többlet humán erőforrást igényel (az utóbbi időben ilyenek voltak a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény 71. §-a szerinti megbízási díj tárgyában indult ügyek).

A további kollégák közzszolgálati ügyekben való ítélkezésbe bevonását rövidebb, hónapokban kifejezhető időtávon belül megvalósíthatónak látom; ehhez szükséges a szakmai segítség számukra történő megadása.

Éppen a fentiek miatt kedvező tényként értékelem, hogy – bár erre nézve csak a saját tanácsom tagjai tekintetében vannak információim –, több kolléga is jelezte, szívesen beletanulna a közszolgálati ügyekbe, továbbá munkaügyi tárgyú közigazgatási ügyekbe is. E törekvéseiket mindenképpen támogatom és mint volt munkaügyi bíró, az ilyen – korábban, a Kp. hatályba lépése előtt még a munkaügyi ügyszakhoz tartozó, „M”-es jelzésű – ügyek elbírálása során szerzett ítélkezési tapasztalataimat, szakmai ismereteimet örömmel osztom meg bírótársaimmal.

Tanácselnökként mindeddig – a fentebb írtak szerint – a másik tanácsokba beosztott bírótársaim esetleges ilyen irányú szakmai érdeklődésére nem volt rálátásom; kollégiumvezetőként azonban természetesen felmérem az ő elképzeléseiket is a jövőbeli ítélkezési tevékenységüket illetően.

A bíró számára az általa addig nem intézett ügytípus alapvető sajátosságainak megismeréséhez hatékony segítséget nyújthat az a megoldás, ha a bíró az ügyet első ízben nem egyesbíróként, hanem tanács tagjaként tárgyalja, mivel ebben az esetben, ha a tanács másik tagja már jártas az ilyen tárgyú ügyben, tőle választ kaphat a felmerülő szakmai kérdéseire; a közös ítélkezési tevékenység így nagy mértékben meggyorsítja és segíti az ahhoz szükséges ismeretek elsajátítását, hogy a bíró a jövőben az adott tárgyú ügyeket már egyesbíróként is eredményesen intézhessen. (Éppen ezért jártam már el úgy, hogy az előző bekezdésben említett ügytípusokba tartozók közül közszolgálati tárgyú – a Kp. 8. §-a értelmében egyébként egyesbíró által intézendő – ügyemet tanács elé utaltam, annak érdekében, hogy azokat másik két tanácstaggal közösen bírálhassuk el.)

A bírák egyéni ügytípus-preferenciája megítélésem szerint a fentebb ismertetett szempontokon – tehát az ítélkezés színvonalán és az időszerűségen – túlmenően egy további módon is a Kollégium hatékony működésének szolgálatába állítható, mégpedig munkacsoportok létrehozása révén.

A munkacsoportok kialakítását oly módon látom célszerűnek, hogy a rendszeresen nagyobb ügyszámmal jelentkező, avagy bonyolultabb megítélésű jogvitákat eredményező – és így, ezen két tényező következtében a bíróság számára nagyobb munkaterhet adó – ügytípusok (például: adó- és vámügyek, építésügyek, földforgalmi ügyek, társadalombiztosítási ügyek, közszolgálati ügyek) vonatkozásában hozandók létre, csoportonként 2-3 fővel; feladatuk alapvetően az adott tárgykörben érvényesülő felsőbírósági/másodfokú ítélkezési gyakorlat figyelemmel kísérése, feldolgozása és az irányadó döntések kollégiumi tagokkal való megosztása; mindez az éves munkatervek szerint évente több alkalommal megtartásra kerülő szakmai kollégiumi ülések egyik állandó programpontja is lehet. (A munkacsoportokat nyilvánvalóan az adott ügytípus iránt fokozottabb érdeklődést mutató kollégák részvételével célszerű létrehozni.)

8.2. Új tanácselnöki álláshelyek

A tanácsban történő ítélkezéssel összefüggésben hangsúlyosan figyelembe veendő szervezeti tényező, hogy a már leírtak szerint a Kollégiumban jelenleg – a tényleges bírói létszámhoz igazodóan – 3 többtagú tanács működik, ám a Kollégium mindössze 1 tanácselnöki álláshellyel rendelkezik. (Emiatt áll fent az a helyzet, hogy a korábbi kollégiumvezető – immár a törvényszék elnöke – is gyakorló tanácselnök, továbbá jómagam a tanácselnöki feladataimat 2021. január 1. óta megbízás alapján látom el.) Ebből egyenesen következik a már a korábbi, majd a jelenlegi törvényszéki elnök által is megfogalmazott, további 2 tanácselnöki álláshely létesítése iránti igény, amely tárgyában már kezdeményezés is történt. Ezzel a célkitűzéssel teljes mértékben azonosulni tudok, a további tanácselnöki státuszok rendszeresítését magam is

szükségesnek tartom, ezért támogatom (tisztában lévén azzal, hogy ennek a tervnek a megvalósítása alapvetően nem a kollégiumvezető döntésén múlik).

8.3. Időszerűség, az irányadó eljárási határidők érvényre juttatása

Valamennyi bíróság, illetve bírósági szervezeti egység esetében alapvető követelmény az eljárás időszerűsége.

Az időszerű ügyintézés érdekében a kollégiumvezető mindeddig az alábbi folyamatos igazgatási ellenőrzéseket végezte:

- a 2 éven túli ügyek igazgatási vizsgálata, havonta az ügyintézés folyamatosságának ellenőrzése;
 - havonta a 3 éven túli ügyek igazgatási vizsgálata;
 - a 30 napon túl elintézetlen ügyek listázása kétheti rendszerességgel, azok rendszeres BIIR alapú ellenőrzése, szükség esetén aktavizsgálattal és jelentés tételére felhívással;
 - a tárgyalási jegyzőkönyvek és határozatok írásba foglalására előírt határidők megtartásának vizsgálata havi rendszerességgel, az irodavezető adatközlése szerint a tárgyhót követő hónap 10. napjáig;
 - a dokumentumok és a bírói utasítások BIIR-be, illetve ITR-be történő feltöltésének ellenőrzése minden bíróra, illetve bírói tanácsra kiterjedően, szűrőpróbaszerűen;
 - a Bszi. 163. § szerinti határozatok anonimizálására és BHGY-ben történő publikálására vonatkozó kötelezettség teljesítésének ellenőrzése negyedévente;
 - a kitűzött tárgyalási napok beállításának ellenőrzése negyedévente, szűrőpróbaszerű vizsgálattal;
 - az elhúzódó ügyek figyelemmel kísérése és mentorálása körében a 18 hónapot meghaladó pertartamú ügyek ellenőrzése, az azokat intéző bírák figyelemfelhívása a további elhúzódás megakadályozására, az ügy koncentráltabb intézésére, havi rendszerességgel.
- A felsorolt intézkedéseket jómagam is kivétel nélkül indokoltak, s így a jövőben változatlanul alkalmazandónak tartom.

8.4. A határozott időre kinevezett bírák

Lényeges és szintén állandó jelleggel jelentkező célkitűzés a határozott időre kinevezett bírák munkájának szakmai támogatása, amely egyrészt az instruktori feladatokat ellátó bírók által valósul meg. Ez a jövőben is biztosított, tekintettel arra, hogy magamat is beleértve immár öten rendelkezünk instruktori kijelöléssel. Másrészt pedig a tavalyi évben, 2024. január 5. napján bevezetett havi rendszerességű, kötetlen szakmai konzultációk további megtartását változatlanul indokoltak látom, tekintettel arra is, hogy az általam vezetett tanácsba beosztott kolléga visszajelzéseiből megállapíthatóan ezek a konzultációk kifejezetten hasznosnak bizonyulnak.

8.5. Szakmai képzés, önképzés

A bírói – így a közigazgatási bírói – hivatás elengedhetetlen velejárója a szakmai ismeretek folyamatos bővítése, elmélyítése, amelynek célja, hogy a bíró naprakész tudással rendelkezzen a jogszabályi változások, a joggyakorlat tekintetében, valamint fejlessze ítélezési és tárgyalótermi kommunikációs készségeit. Ennek az önképzés – az iránymutató nemzeti felsőbírósági és nemzetközi bírósági [Európai Unió Bírósága (EUB), Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB)] gyakorlat rendszeres követése, a hatályba lépő új jogszabályok és a kapcsolódó szakirodalom tanulmányozása – mellett a leghatékonyabb eszköze a szakmai képzéseken való részvétel. A Kollégium tagjai nagy aktivitással vettek, illetve vesznek részt az

OBH szervezésében a Magyar Igazságügyi Akadémián tartott, jelenléti típusú és online (úgynevezett webinárium formájú), valamint a Magyar Közigazgatási Bírák Egyesülete által szervezett képzéseken is. Mindezt jómagam is támogatom és ennek megfelelően bírótársaimat a képzéseken való minél intenzívebb részvételre kívánom ösztönözni.

A szakmai képzést szolgálják továbbá az előző, 8.4. pontban említett kötetlen szakmai konzultációk is, amelyek nem csak a határozott időre kinevezett, hanem bármely kolléga számára nyitva állnak. Ezek a workshop típusú konzultációk éppen a kötetlen, és emellett interaktív, gyakorlatorientált jellegükből, továbbá a jelenlevők kisebb létszámából kifolyólag a központilag szervezett – rendszerint nagy számú hallgatóság előtti előadások révén megvalósuló – képzésekhez képest több lehetőséget biztosítanak a bírának a saját álláspontjuk kifejtésére, valamint a kölcsönös tudásmegosztásra.

8.6. Bírósági titkárok

A Kollégiumhoz jelenleg 2 bírósági titkár van beosztva, az egyikük egy (a 101.K. számú), a másik titkár pedig egyidejűleg 2 (a 101.K. és 103.K. számú) többtagú bírói tanács mellé; ezen túlmenően a Kollégium ügyelosztási rendje szerint a „Kpk.” jelzésű közigazgatási nemperes ügyeket intézik. A bírósági titkárok foglalkoztatása álláspontom szerint kétirányú szempontrendszer alapján valósítandó meg.

Egyfelől, a képzettségüknek megfelelő és általuk intézhető, a Kp. 11. §-a szerinti feladatokkal való ellátásuk a tanácsok ügyintézésének, ítélkező tevékenységének elősegítése – és ez által a bíróság hatékony működése – érdekében szükséges.

Másfelől pedig – a jövőre tekintve, a szakmai utánpótlás biztosításának a szem előtt tartásával – az is kívánatos, hogy a bírósági titkárok a fejlődésük előmozdítása érdekében bírói feladatok ellátásába bevonásra kerüljenek, kiemelve ezek közül is az érdemi határozatok, tehát az ítéletek tervezetének elkészítését.

Lényegében a fenti két célkitűzés kombinációjaként, illetve azok eszközeként értékelendő a bírósági titkár jegyzőkönyvvezetői tevékenysége [Kp. 36. § (1) bekezdés h) pont, Pp. 159. § (2) bekezdés]. Bizonyos ügytípusok, így különösen a közszolgálati perek esetében gyakran előfordulnak időigényes, akár több tanú meghallgatásával járó tárgyalások. A jegyzőkönyvvezető közreműködése révén az ilyen tárgyalások időtartamának jelentős csökkenése érhető el, ami pedig a bíró oldalán az adott tárgyalási nap hatékonyabb kihasználását eredményezheti (egyazon tárgyalási napra több ügy tűzhető ki). Ami pedig a másik szempontot, azaz a bírói hivatáshoz szükséges készségek fejlesztését illeti, az eljárás, ezen belül a tárgyalás anyagának szakszerű rögzítésére való képesség alapvető fontosságú bírói kompetencia, így mindenképpen előnyös, ha a bírósági titkár (mint leendő bíró) ebben is gyakorlatot szerezhetsen, ráadásul oly módon, hogy jegyzőkönyvvezetői munkájáról, illetve azzal kapcsolatban a bírótól visszajelzést, szakmai iránymutatásokat kaphat. Emellett a bírósági titkár a tárgyaláson való jelenléte folytán figyelemmel kísérheti az eljárási jogszabályok gyakorlati alkalmazását, így nemcsak elméletben ismeri meg az adott jogszabályi rendelkezéseket, hanem a valós helyzetekben is megtapasztalja azok érvényre jutását, mindez pedig elősegíti az ismereteinek mélyebb rögzülését. Hangsúlyozandó ugyanakkor, hogy a bírósági titkár jegyzőkönyvvezetői munkája nem mehet az alapvető – a tanácsok melletti és a saját, Kpk-s ügyek intézésében megnyilvánuló – feladatai ellátásának rovására.

8.7. Bírószági ügyintézők

A 2025. év első felében a Kollégiumhoz beosztott bírószági ügyintézők létszáma 3 fő volt. 2025. június 2. napjától egyikük áthelyezése miatt ez a szám 2-re csökkent; a Kollégiumnál maradók közül az egyik ügyintéző a 103.K. számú többtagú bírói tanács, a másik ügyintéző pedig megosztva, elsődlegesen egyesbíró (5.K. számú tanács) és ezen túlmenően a 101. K. számú többtagú bírói tanács mellett is dolgozik.

Fontosnak tartom az ő szakmai munkába történő fokozott bevonásukat, mégpedig a szakmai kollégiumi üléseken való részvételük révén. Ez álláspontom szerint azért szükséges, mert ezen kollégiumi rendezvények témái, az ott felmerülő kérdések számos esetben érintik az ő szakmai tevékenységüket, illetve általában a bírószági ügyintézők által ellátható egyes feladatokról szóló 56/2008. (III. 26.) kormányrendelettel a hatáskörükbe utalt feladatokat is. Jelenlétük révén pedig közvetlenül tudomást szerezhetnek az ülések szakmai anyagának a munkájukra kiható releváns tartalmáról, az e tárgykörökben az üléseken elfogadott egységes álláspontról, illetve az annak alapján a jövőben érvényesíteni kívánt gyakorlatról.

8.8. Az Európai Unió jogának alkalmazása

Állandó és hangsúlyos követelményként jelentkezik az Európai Unió (EU) jogának figyelemmel kísérése, és ítélezésünk során történő alkalmazása, ami eddig is megvalósult és értelemszerűen a jövőben változatlanul követendő gyakorlat. E körben az EUB ítéletei kapnak kiemelt jelentőséget, hiszen az EU jogának értelmezését ez a bíróság végzi. A kiváló felkészültségű EU szaktanácsadó bíró kollégánk az EUB előtt folyamatban volt magyar vonatkozású és további jelentős ügyekben született ítéletekről rendszeresen, kimerítő alaposággal tájékoztatja a Kollégiumot, az e tárgyban tartott előadásai több – a 2022-2024. években mindösszesen 5 – szakmai kollégiumi ülésnek önálló napirendi pontként a részét képezték. Fontosnak tartom, hogy az EUB ítéletek kollégákkal való megismertetése ezután is szerepet kapjon az üléseken.

8.9. Külső és belső – törvényszéken belüli – kapcsolatok

Meglátásom szerint a Kollégium kiválóan integrálódik a közigazgatási ítélezés országos rendszerébe, amit az alábbi tényezők mozdítanak elő.

A már említett, az OBH és a Magyar Közigazgatási Bírák Egyesülete szervezésében megvalósuló jelenléti típusú képzések a más bíróságokhoz tartozó kollégákkal való személyes kapcsolatok építésén és fenntartásán keresztül járulnak hozzá az országos struktúrába való betagozódásunkhoz. A 8.5. pontban írtakon túlmenően így ebből az okból is támogatni kívánom az ilyen képzéseken történő minél intenzívebb részvételt.

Külön említést érdemel e körben a Győri Törvényszék Közigazgatási Kollégiumával kialakított szakmai együttműködésünk, amely eredményeként immár egymást követő két évben, 2023-ban és 2024-ben is közös szakmai kollégiumi ülés megtartására került sor. Ezeknek a rendezvényeknek a hasznossága a szakmai tartalmukon túlmenően abban is megnyilvánul, hogy elősegítik a két kollégium közötti tudásmegosztást, rávilágíthatnak a másik kollégiumban esetlegesen megjelenő jogértelmezési kérdésekre, sőt az egyik régióban már bevált eljárások, megoldások átvehetők a másikban is, ez utóbbi pedig egyértelműen a jogalkalmazás egységessége irányában hat. Legutóbbi ismereteim szerint a győri kollégium részéről megvan az igény a folytatásra, amelyet jómagam is támogatok.

További lényeges együttműködési tényező, hogy a kúriai kapcsolattartónk, az egyik kúriai tanácselnök rendszeresen részt vesz a szakmai kollégiumi üléseinken, amelyek során előadásaiiban a felülvizsgálati eljárások tapasztalatairól, a jogalkalmazási kérdések felsőbbbírósági nézőpontból való elemzéséről számol be. Ezek az előadások a tapasztalataim szerint kiemelten elősegítik a szakmai munkánk színvonalának magasabbra emelését, így számomra lényegében evidencia, hogy ennek a kúriai közreműködésnek a jövőbeni fenntartása is indokolt.

A fellebbviteli bíróságként működő Fővárosi Ítéltábláról érkező, az ügyek másodfokú elbírálásáról készült tanácselnöki feljegyzések internetes felületen rendelkezésre állnak, ott megismerhetők; ezek a tanácselnöki feljegyzések, mint visszajelzések szintén a szakmai kapcsolatot elősegítő eszközök.

E tárgyban a kollégiumvezető tevékenysége egyrészt abban nyilvánulhat meg, hogy a munkatársakat a másodfokú tanácselnöki feljegyzések rendszeres figyelemmel kísérésére ösztönzi. Másrészt pedig – amint ez már kialakult gyakorlatnak tekinthető – a kollégiumvezető feldolgozza, összegzi az előző időszakban a Fővárosi Ítéltábláról, emellett a Kúriáról visszaérkezett fellebbezett és felülvizsgált ügyek tapasztalatait, és azokat, akár szakmai kollégiumi ülés keretében, akár egyébként megosztja a bírókkal. Következésképpen ezen tevékenységek folytatását szintén célkitűzésként fogalmazom meg.

A közigazgatási ügyszak mind anyagi, mind eljárási jogi vonatkozásban számos ponton érintkezik, átfedésben van a polgári és a munkaügyi ügyszakkal. Emiatt hasznosnak gondolom, hogy a Veszprémi Törvényszék Polgári-Gazdasági-Munkaügyi Kollégiumának kollégiumvezetője, vagy az általa delegált bíró részt vehessen a szakmai kollégiumi üléseinken. A cél ebben az esetben is a tudásmegosztás, a szakmai tapasztalatok kölcsönös megismertetése, értelemszerűen a különböző jogágak közötti eltérések és kapcsolódási pontok szabta keretek között.

8.10. Tárgyi feltételek

A 7. pontban írtakból következően változatlanul elérendő célként jelentkezik a távmeghallgatás műszaki feltételeinek megteremtése.

Ennek szükségességét indokolja, hogy a Kollégium három megye területére kiterjedő regionális illetékességgel működik, Veszprém és a régió egyes részeinek távolsága a 150 kilométert is meghaladja. A távmeghallgatás révén csökkenthető a felekre és az eljárás további résztvevőire a tárgyaláson való megjelenésükhöz szükséges utazás miatt háruló teher. A távmeghallgatás műszaki-technikai feltételeinek megvalósítása azonban pénzügyi forrást igényel, így e téren a kollégiumvezető csak annyit tehet, hogy jelzi a megvalósítás iránti igényt a hatáskörrel rendelkező felsőbb vezető részére.

9. A jelen pályázat benyújtásában szerepet játszó személyes motivációim

Az egyik inspiráló tényező mindenképpen az volt, hogy az eltelt több mint 4 évben tanácselnökként kiválóan, zökkenőmentesen tudtam együttműködni a kollégáimmal, a tanács összetételében bekövetkezett többszöri személyi változások mellett is; nézetem szerint mindez az elért eredményeinkben (statisztikákban) is egyértelműen megmutatkozott. A tanácselnöki beosztás szintén egyrészt szakmai munkát jelent, és ezzel párhuzamosan szervezést is igényel, hiszen több másik bírótárs tevékenységét kell összehangolni, például a tanácsban való tárgyalási napok és az előkészítő tanácsülések napjának előzetes kitűzése kapcsán. Emellett, a

tanácson belüli kiegyensúlyozott és igazságos munkamegosztás érdekében folyamatosan figyelemmel kell kísérni – az ügyek súlyszámára is kiterjedően – a mennyiségi mutatók alakulását, tehát az egyes bírókra kiosztásra kerülő ügyek számát, továbbá, hogy melyik tanácsstag milyen esetszámban működik közre a tanácsos ítélkezésben előadó, avagy szavazó bíróként.

A fentieket így tulajdonképpen akként lehetne összegezni, hogy a tanácselnöki pozíció a jellegét tekintve egy „mini kollégiumvezetőség”, mivel utóbbihoz hasonlóan szakmai és szervezeti feladatok ellátásával egyaránt együtt jár.

A Kollégium egészét nézve pedig abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy az évek során a Kollégium jelenlegi tagjai közül mindenkivel valamilyen formában együtt dolgozhattam, sőt volt, akivel – időbeli sorrendben – többféle minőségben is: a tanácsok személyi összetételének változásai következtében mindösszesen 10 kollégával ítélkeztem, illetve ítélkezem azonos többségű tanácsban; 5 bírótársam korábban bírósági titkárként segítette a munkámat; egy kollégának pedig, még határozott időre szóló kinevezése idején az instruktora voltam. Az így szerzett tapasztalataim alapján arról győződhettem meg, hogy valamennyien szakmailag elhivatott, munkájukat magas színvonalon, lelkiismeretesen végző személyek. Egy ilyen munkatársakból álló közösségben vezetőnek lenni mindenképpen megtiszteltetés.

„Csapatjátékosnak” tartom magam, aki a közös cél – jelen esetben a Kollégium minél eredményesebb működése – érdekében hatékonyan együtt tud dolgozni a többiekkel; nyitott vagyok mások ötleteire és képes vagyok elfogadni a sajátomtól esetlegesen eltérő véleményt, az építő kritikát is. A kollégiumvezetői beosztást emellett – azzal együtt, hogy jellegéből adódóan felelősségteljes döntések meghozatalával jár együtt – szolgálatnak is tekintem, amelyet éppen ezért csak lelkiismeretesen, odaadással lehet ellátni és számomra ez utóbbi is vonzóvá teszi.

Tanácselnökként az esetlegesen felmerülő problémák, konfliktusok kezelése során az az elv vezérelt, miszerint „az embert véd, a problémát támad”. Ettől a szemléletmódtól a jövőben sem kívánok eltérni. Kiemelten fontosnak gondolom egymás tiszteletben tartását; úgy vélem, ez, a kölcsönös tisztelet és a másakra való odafigyelésen alapuló kollegialitás elengedhetetlen a felvázolt (8. pont szerinti) célkitűzések eléréséhez. Az ennek megfelelő munkahelyi légkör fenntartása pedig a kollégiumvezető egyik fő kötelezettsége.

Itt tartom fontosnak még rögzíteni, hogy az ítélkezési tevékenységtől semmiképpen nem szeretnék elszakadni, tehát azt – pályázatom eredményessége esetén értelemszerűen a kollégiumvezetői feladatok által meghatározott keretek között – mind egyesbíróként, mind többségű tanács tagjaként folytatni szeretném.

10. Összegzés

Szilárd meggyőződésem, hogy a sikeres vezetés alapja ez a három: a (kölcsönös) bizalom, a kiszámíthatóság és az emberek tisztelete. Ezek szem előtt tartásával az a szándékom, hogy a 8. pontban megfogalmazott célkitűzéseket olyan működés mellett érhesük el, amely stabilitást, fejlődést és szakmai megbecsülést biztosít valamennyi – nem csak bíró – munkatárs számára.

A Veszprémi Törvényszék elnökével már eddig is meglévő korrekt és konstruktív együttműködésünket fenntartva, valamint a törvényszék szakmai vezetőivel szintén jó munkakapcsolatot ápolva kívánom megvalósítani a kollégiumvezetői terveket.

A fentiek érdekében kérem a kollégiumi tagok és az összbírói értekezlet támogatását, a pályázatomnak a kiíró általi kedvező elbírálását.

Veszprém, 2025. június 6.

dr. Karászi Gábor

